

Näkökulmia tehtävien ja kuvien käsittelyyn

10. Päätöksenteko ja sen ongelmat

Kuvatehtävä (s. 93)

Mitä piirtäjä on halunnut sanoa? Laadi Lobby Land -piirrokselle kuvateksti.

Näkökulmia piirroksen sanomaan:

- Piirtäjä kritisoi Euroopan unionia ja käyttää siitä nimitystä lobbausmaa.
- EU on kuvattu torniksi, mikä saattaa viitata Baabelin torniin. Baabelin torni romahti, joten piirtäjä halunnee herättää ajatuksen EU:n romahduksesta.
- Baabelin torni viittaa myös kielten ja kansojen suureen joukkoon. Baabelin tornissa puhuttiin samaa kieltä, mutta tornin hajottamisen jälkeen kansat eriytyivät.
- Uskonnollisessa mielessä Baabelin torni on tulkittu mm. niin, että ei pidä korottaa yhtä hengellistä tai teologista kieltä ylitse muiden - tulee siis sallia monimuotoinen ajattelu.
- Torni saattaa symboloida myös EU:n etääntymistä kansasta ("norsunluutorni").
- Tornin muodoissa on osia Euroopan parlamentista ja komissiosta - mikä siis viittaa niihin paikkoina, joissa lobataan erityisen ahkerasti.
- Katolla kiertää loputtomassa kehässä virkailijoita ja poliitikkoja, jotka kantavat rahasäkkejä. Säkit symboloivat lobbausta ja siitä saatuja tuloja.
- Yksityiskohdat korostavat lobbausta ja antavat siitä epämääräisen kuvan. Kuvissa viitataan kalasteluun, juhlintaan, lepäilyyn ja vaihtokauppaan.

Esimerkki kuvatekstistä:

Lobbaaminen on yleinen vaikuttamiskeino Euroopan unionissa. Pilapiirtäjä suhtautuu lobbaamiseen kriittisesti, mutta unionin päättäjät katsovat sen tarpeelliseksi keinoksi hankkia taustatietoa päätöksentekoon.

Tehtävä 1

Millä tavalla asetukset ja direktiivit eroavat toisistaan?

- Asetukset ovat säädöksistä vahvimmat. Ne sitovat ja velvoittavat sellaisenaan jokaista unionin jäsenvaltiota ja kansalaista. Jos jäsenvaltion omat lait ovat kokonaan tai osittain ristiriidassa asetuksen kanssa, ne on poistettava tai muutettava.
- Direktiivit ovat sen sijaan ohjeellisia ja ohjaavia. Ne velvoittavat jäsenvaltiota toimimaan tiettyyn suuntaan, tietyn tavoitteen toteuttamiseksi. Ne eivät kuitenkaan suoraan määrää, miten kunkin jäsenvaltion on direktiivin mukainen laki säädettävä.

Tehtävä 2

Laadi kaavio EU-lain eri vaiheista sen vireillepanosta päätökseen asti.

- opiskelijan oma vastaus
- ks. linkki <http://europarlamentti.info/fi/paatoksenteko/lainsaataminen/>

Tehtävä 3

Ota kantaa otsikon kysymykseen: Vaivaako unionia demokratiavaje?

- Kansalaiset kokevat, etteivät voi vaikuttaa EU:n asioihin.
- Unionin byrokratia koetaan raskaaksi ja koukeroiseksi.
- Unionin säädösten valmistelu tapahtuu pääosin julkisuudelta piilossa.
- Virkamiehille on tullut yhä enemmän valtaa.
- Erityisesti pienemmissä jäsenvaltioissa koetaan, että itselle tärkeiden asioiden ajaminen on vaikeata.
- Unionissa käytetään vähän osallistuvan demokratian muotoja, kuten kansanäänestyksiä.
- Europarlamentilla ei ole aloiteoikeutta.

Tehtävä 4

Esseetehtävä: Miten Lissabonin sopimus muutti Euroopan unionia?

- Päätöksentekorakenteet selkeytyivät ja tehostuivat.
- Toimivalta unionin jäsenmaiden välillä selkeytyi.
- Kansalaisten perusoikeudet yhdenvertaistavat ihmisten asemaa unionin eri maissa.
- Unionista tuli oikeushenkilö, joka voi solmia kansainvälisiä sopimuksia.
- Unionille määriteltiin yhteiset arvot.
- Kansalaiset saivat aloiteoikeuden.
- Jäsenmaat ovat sitoutuneet auttamaan toisiaan, jos jokin jäsenvaltio joutuu hyökkäyksen kohteeksi.
- Unionista eroamisen prosessi määriteltiin, mikä saattoi osaltaan edistää Ison-Britannian brexit-äänestyksen järjestämistä.

Tehtävä 5

Perustele väite: Lobbaaminen kuuluu unionin arkeen.

- Lobbaamista harjoittavat monet tahot, kuten jäsenvaltiot, yritykset ja järjestöt.
- Lobbarit ovat tärkeitä informaatiolähteitä, jotka tarjoavat erilaisia näkökulmia päättäjille ja virkamiehille.
- Unionissa toimii satoja konsulttitoimistoja, joiden palkkalistoilla on ammattilobbareita.
- Lobbaamisen avoimuusrekisteri luotiin, koska lobbaamista pidettiin salamyhkäisenä.
- Vapaaehtoiseen rekisteriin on pakko liittyä, jos haluaa meppien, komissaarien ja korkeiden virkamiesten juttusille.

Tehtävä 6 (nettitehtävä)

Etsi verkosta kirjoitus, jossa arvostellaan unionia demokratiavajeesta. Miten kirjoituksessa perustellaan demokratiavajetta?

- opiskelijan oma vastaus